

Aleg. 150.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy o poborze opłat od spadków, na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Wysoki Sejmie!

Niemal we wszystkich krajach koronnych, zastąpiono już nowszą ustawą dekret kancelaryi nadwornej z 7. lipca 1808 o poborze opłat od spadków, na rzecz funduszu szkół normalnych. U nas myśl reformy podniosła sejmowa komisja szkolna z r. 1890. W sprawozdaniu lustracyjnym z czynności III. departamentu (referent poseł hr. Rey), zamieszczono następujący ustęp: „Taksy spadkowe pobierane na rzecz funduszu szkolnego krajowego, przyniosły w roku 1889 kwotę 9.322 zł. Komisja szkolna zwraca uwagę Wydziału krajowego, na potrzebę stosowniejszego unormowania tych opłat, wymierzanych obecnie w trzech stopniach (1 zł. 5 ct., 2 zł. 10 ct. 4 zł. 20 ct.), w ten sposób, że wysokość taksy (pobieranej od każdego spadku w kwocie 315 zł. lub wyżej) zależy nie od kwoty spadku, tylko od tego do jakiej klasy społeczeństwa spadkodawca należał, komisja przeto uważa za stosowne przedłożyć do uchwały Wysokiemu Sejmowi, rezolucję: Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zajął się sprawą reform opłat od spadków, pobieranych na rzecz byłego funduszu szkół normalnych a obecnie funduszu szkolnego krajowego i odpowiednio przedłożył wnioski na najbliższej sesji sejmowej“.

Wysoki Sejm uchwalił tę rezolucję 29. listopada 1890 r.

W wykonaniu polecenia Wydział krajowy przedłożył w r. 1893 Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy według wzoru ustaw istniejących w innych krajach koronnych.

Komisja szkolna sejmowa, do której projekt Wysoki Sejm odesłał, nie załatwiła przedłożenia, przeprowadzono jednak ogólną rozprawę. Podnoszono przeciw reformie pewne wątpliwości, głównie obawy, że podwyższenie dochodu z tego źródła, dotknęłoby przeważnie własność nieruchołą, obciążoną i tak już wysoką należnością skarbową.

Wyrażono życzenie w każdym razie obniżenia taryfy w pozycjach środkowych i wytknięto brak obliczenia przypuszczalnego efektu finansowego reformy.

Tej sesji Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi ponownie niezmieniony projekt ustawy i obliczenie domniemane wydatności podatku na 22.000 zł. a. w.

Komisja administracyjna, której przedłożenie Wysoki Sejm przekazać raczył godzi się z zapatrywaniem, że reformę dekretu przeprowadzić trzeba a w projekcie dołączonym ustawy wprowadziła następujące ważniejsze zmiany.

1. Uwolnienie zupełne spadków poniżej 500 zł., co niewątpliwie spowoduje ubytek roczny w dochodach co najmniej 3.000 zł., jednak jest nieodzowną chyba koniecznością.

2. Bardzo znaczne obniżenie taryfy przy średnich spadkach a pozostawienie najwyższej opłaty 50 centów od 100 zł. dopiero przy majątkach powyżej 200.000 zł.

3. Podwojenie znacznie niższych opłat w wypadkach, gdy spadek na innych niż najbliższych przechodzi spadkobierców.

W tem podwojeniu opłat (Wydział krajowy proponował podwyższenie tylko o 50%), sądzi komisya, znajdzie się odszkodowanie funduszu krajowego za obniżenie taryfy, gdyby jednak tak być nawet nie miało, i gdy istotnie projekt komisji miał być znacznie mniej wydatnym, to i tak komisya obstawałaby przy propozycyi obniżenia opłat od spadków po najbliższych krewnych.

Spadek po rodzicach nie jest zdaniem komisji przybytkiem majątku spadkobierców, przeciwnie chwila śmierci podpory rodziny pogarsza jej położenie, jak w najkrytyczniejszym momencie znaczniejsze jeszcze nakłada ciężary?

Spadki po obcych lub dalekich krewnych w rzeczywistości nader często, prawie zawsze bywają polepszeniem bytu materialnego, łatwiej wtedy i podwójną zapłacić opłatę.

By uwydatnić proponowane obniżenie, zestawiamy taryfy obydwóch projektów.

Jeżeli czysty spadek przewyższa 1.000 zł. wynosi opłata od każdego 100 zł. przy spadkach:

(Projekt Wydziału krajowego)				(Projekt komisji)			
nad	1.000—	5.000 zł.	po 25 ct.	nad	1.000—	5.000 zł.	po 15 ct.
"	5.000—	10.000 "	" 30 "	"	5.000—	10.000 "	" 20 "
"	10.000—	20.000 "	" 35 "	"	10.000—	20.000 "	" 25 "
"	20.000—	30.000 "	" 40 "	"	20.000—	40.000 "	" 30 "
"	30.000—	40.000 "	" 45 "	"	40.000—	60.000 "	" 35 "
"	40.000 i	wyżej	" 50 "	"	60.000—	100.000 "	" 40 "
				"	100.000—	200.000 "	" 45 "
				"	200.000 i	wyżej	" 50 "

Inne zmiany są często stylistyczne, zresztą szczegółowszem rzeczy opisaniem, głównie w uwzględnieniu uwag c. k. Ministerstwa nadesłanych w ostatniej chwili, uwag cennych bardzo bo opartych na doświadczeniu zebranem w innych krajach koronnych, gdzie ustawy podobne już dość długo istnieją.

Wymierzanie i pobór opłat przekazuje §. 8. władzom powołanym do wymiaru i poboru należności rządowych, zdaniem komisji, zmiana to podwójnie korzystna; nie obarczemy bowiem nową pracą Sądów i tak przeciążonych a zapewnimy prawidłowsze ustawy wykonanie.

Główne zmiany wyjaśnwszy, komisya ma zaszczyt postawić wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

We Lwowie dnia 2. lutego 1894.

Zastępca Przewodniczącego

Koziebrodzki.

Sprawozdawca

Jan Trzeciński.

Ustawa

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o poborze opłat od spadków na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje :

§. 1.

Od każdego spadku, do którego pertraktacyi powołanym jest, według ogólnych prawideł o kompetencyi sądów, którykolwiek z c. k. sądów Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczoną na rzecz funduszu szkolnego krajowego opłata, jeżeli wartość czystego spadku przewyższa kwotę 500 zł. a. w. (1.000 koron).

§. 2.

Opłata ta wynosi stałą kwotę jednego zł. (dwóch koron) jeżeli czysty spadek nie przewyższa sumy 1.000 zł. a. w. (2.000 koron).

§. 3.

Jeżeli czysty spadek przewyższa sumę 1.000 zł. a. w. (2.000 koron) wynosi opłata od każdych 100 zł. a. w. (200 koron) przy spadkach :

	zł. a. w.	koron			
nad	1.000— 5.000	(2.000— 10.000)	po	15 ct.	(30 groszy)
"	5.000— 10.000	(10.000— 20.000)	"	20 "	(40 ")
"	10.000— 20.000	(20.000— 40.000)	"	25 "	(50 ")
"	20.000— 40.000	(40.000— 80.000)	"	30 "	(60 ")
"	40.000— 60.000	(80.000—120.000)	"	35 "	(70 ")
"	60.000—100.000	(120.090—200.000)	"	40 "	(80 ")
"	100.000—200.000	(200.000—400.000)	"	45 "	(90 ")
"	200.000 i wyżej	(400.000 i wyżej)	"	50 "	(1 koronie).

§. 4.

Według zasad podanych powyżej w §. 2. i 3. wymierzona będzie opłata wtedy, jeżeli spadek przechodzi na wdowę a względnie wdowca po spadkodawcy albo też na jego krewnych w linii zstępnej lub wstępnej (dziedziców koniecznych).

Jeżeli spadek w całości lub części przypada innym spadkobiercom, opłata od spadku względnie od części spadku wymierzana będzie w kwocie podwójnej.

Ułamki poniżej 100 zł. (200 koron) wpływają wprawdzie na oznaczenie stopy, według której w myśl §. 3. ma być wymierzona opłata, przy oznaczeniu jednak cyfry samej opłaty, nie będą one uwzględniane.

§. 5.

Wartość należącego do spadku majątku nieruchomego, położonego po za granicami Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, jak niemniej długi, które na takim majątku nieruchomym w ten sposób są ubezpieczone, że reszta spadku za nie prawnie nie odpowiada, nie będą brane w rachubę przy obliczaniu czystego spadku.

Długi natomiast, za które cała spuścizna prawnie odpowiada, będą przy tem obliczaniu potrącane, chociażby na owych nieruchomościach były ubezpieczone.

§. 6.

Zapisy na cele szkolne, dla jakich fundusz szkolny krajowy jest przeznaczony, będą policzone na poczet opłaty od spadków na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

§. 7.

Zapisy na cele dobroczynne, naukowe lub humanitarne mogą być nwołnione od opłaty na rzecz funduszu szkolnego krajowego, jeżeli przeznaczone są ku popieraniu moralnych lub materyalnych interesów kraju lub jego mieszkańców, nie zaś tylko wyłącznie na korzyść pojedynczych osób lub rodzin. O uwolnieniu orzeka Wydział krajowy w każdym poszczególnym wypadku. Od orzeczenia Wydziału krajowego niema odwołania.

§. 8.

Te same władze, które powołane są do wymierzania i ściągania rządowej należności prawnej od przeniesienia własności na wypadek śmierci, wymierzać i ściągać będą według postanowień niniejszej ustawy z analogicznem zastosowaniem przepisów, ustaw i rozporządzeń dla rządowych należności prawnych, opłaty od spadków na rzecz funduszu szkolnego krajowego. W wypadkach, w których należność spadkową uiszcza się markami stemplowemi mają strony wymierzona przez sąd na rzecz

funduszu szkolnego krajowego opłatę uiścić w urzędzie podatkowym i z dokonanej zapłaty wykazać się przed sądem przed przyznaniem spadku.

Nieuiszczone opłaty ściągane będą w ten sam sposób jak zaległe podatki.

C. k. sądy obowiązane będą nadsyłać Wydziałowi krajowemu co pół roku wykazy spadków przyznanych w ciągu półrocza, których wartość przewyższa 500 zł. (1.000 koron).

§. 9.

Od opłat nieuiszczonych w przeciągu dni 30 po doręczeniu nakazu zapłaty, pobierane będą 5%^o odsetki za zwłokę, a to licząc od dnia następującego po ostatnim dniu powyższego terminu.

Od opłat nieprzewyższających kwoty 1 zł. (2 koron) tudzież od ułamków poniżej 1 zł. (2 koron) odsetki za zwłokę nie będą liczone.

§. 10.

Dekret kancelaryi nadwornej z 7. lipca 1808 o pobieraniu taksy od spadków na rzecz funduszu szkół normalnych i wszystkie następne rozporządzenia w tym przedmiocie, będą miały odtąd zastosowanie tylko w tych wypadkach, w których spadkodawca zmarł przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

§. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie trzydziestego dnia po jej ogłoszeniu.

§. 12.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim ministrom wyznań i oświaty, finansów i sprawiedliwości.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.